

Slovenski Dom.

Napredno kmetско glasilo.

Izhaja vsako soboto in velja za vse leto za Avstro-Ogrsko 3 krone, za Nemčijo in druge dežele 4 krone, za Ameriko 1 dolar.

Posamezne številke veljajo 10 vinarjev.

Za oznanila se računa: trlistopna petit-vrsta 14 vin., vsa stran 48 K, pol strani 24 K, četrt strani 12 K, osmna strani 6 K. Pri vseletni inserciji primeren popust.

Dopisi se naj frankirajo in pošiljajo na uredništvo »Slovenskega Doma« v Ljubljani, Knaflova ulica št. 5. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina in oglasi se naj pošiljajo na upravnništvo »Slov. Doma« v Ljubljani.

42 resnic kot odgovor na 21 „Slovenčevih“ in „Domoljubovih“ laži.

1. **Prva resnica.** S. L. S. je prevzela l. 1908., ko je zavlada v deželi, deželno gospodarstvo v najlepšem redu in v prav dobrem položaju. Vsako leto prej je bilo v deželni blagajni še precej preostanka. To leto (1908) je ostalo gotovine 9343 K.

2. **Druga resnica.** Takoj prvo leto je bil v deželni blagajni primanjkljaj. Samo leta 1911. je deželnozbornska večina S. L. S. napravila v rednem deželnem gospodarstvu že poldrugi milijon kron primanjkljaja. Deželni odbor je začel torej izredno lakomiselnost in potratljivo gospodariti.

3. **Tretja resnica.** Deželni odbor je zabil v mline in mlinske podrtije več stotisoč kron, ki ne nesejo niti fička, za katere pa je treba vsako leto plačevati visoke obresti.

4. **Četrta resnica.** Deželna električna centrala na Završnici ne bo nikdar dobičkanosna. Neprenehoma vsako leto bo treba doplačati sto do stopetdesettisoč kron, kar pomeni štiri odstotke deželnih doklad. Poldrugi milijon do dva milijona kron bo ta naprava stala, predno bo zgrajena.

5. **Peta resnica.** Poprava stanovanja deželnega glavarja dr. Šusteršiča je stala čez dvainštiridesettisoč kron. Prazni so izgovori, da so glavarjeve preproge moli pojedli.

6. **Šesta resnica.** Potni stroški ter stroški za avtomobil so skočili pri deželni upravi od par tisoč kron skoraj na šestdesettisoč kron. Petdesettisoč kron so za potne stroške in dijete prejeli iz deželne blagajne večinoma dr. Zajec, dr. Lampe in dr. Pegan. Te ogromne vsote deželnega denarja so šle večinoma za politično agitacijo klerikalne stranke.

7. **Sedma resnica.** Deželni avtomobil, ki neprenehoma šviga po cestah, je stal leta 1911 enaindvajset tisoč kron, leta 1912. pa tridesettisoč kron. Vsak deželni odbornik, ki se ž njim kam pelja, dobi za potne troške trideset kron na dan. Avtomobil sam pa stane najmanj sedemdeset vinarjev za vsak kilometer vožnje tja in sedemdeset vinarjev za vsak kilo-

meter nazaj. Vsakdo lahko zračuna, kako drago se vozijo dr. Šusteršič, Lampe in drugi klerikalni agitatorji za denar davkoplačevalcev.

8. **Osma resnica.** Od stopetdesettisoč kron, ki jih je deželni odbor razdelil za podpore hlevov in svinjakov, je šlo skoraj vse za podkupovanje volilcev in za kupovanje pristašev S. L. S., ne glede na povzdigo živinoreje in potrebo podpirancev.

9. **Deveta resnica.** Pri premovalni goveje živine so dobivali denarne premije le zaznamovani klerikalci, če tudi za mršave in zanikarne živali. Podpore vredni in potrebni kmetje in živinorejci so dobivali k večjemu medalje.

10. **Deseta resnica.** Vzrejevalne premije za teleta je delil deželni odbor z največjo potratnostjo le po politični pripadnosti posestnikov.

11. **Enajsta resnica.** Čistokrvno plemensko živino je dajal deželni odbor samo pristašem S. L. S., zlasti župnikom, županom in mežnarjem.

12. **Dvanajsta resnica.** Deželni odbor je kupil posestvo Robež pri Medvodah za vzrejo bikov. Državni inšpektor živinoreje je izrekel o njem uničujočo obsodbo, češ, da je negospodarski. Izguba se manjša le s tem, ker se oddajajo biki, ki so vredni tristo do štiristo kron »Kmetijski družbi«, ki jim mora na Lampetov ukaz kupovati, oziroma plačevati po osemsto kron na račun državnih prispevkov za živinorejo.

13. **Trinajsta resnica.** Deželni odbor je redil na Kodelovem 37 krav, ki jih je kupil za sedemintridesettisoč kron. Krave so jetične in jih je že sedaj radi jetike štiri do pet proč prišlo. Mleko teh krav dobivajo bolniki v deželni bolnišnici.

14. **Štirinajsta resnica.** Deželni odbor je kupil na Nemškem za drag denar po 400 do 600 kron plemenske svinje ter jih za več tisoč kron po nizki ceni oddal na Vrhniko klerikalcu Tršarju. Vse je šlo rakom žvižgat!

15. **Petnajsta resnica.** Deželni odbor je delil beraško plačanim in stradajočim učiteljem draginjske do-

klade ostudno krivično po političnem mišljenju in ne po zasluženju in po potrebi. Najbolj dobri in pošteni učitelji, ki za ljudstvo kaj store, niso ničesar dobili.

16. **Šestnajsta resnica.** Še celo učiteljskim vdovam je delil deželni odbor miloščino krivično in pristransko. Le one reve, ki so obljubile, da se naroče na »Slovenca« ali »Domoljuba«, so dobile podporo.

17. **Sedemnajsta resnica.** Deželni odbor je zanesel politiko tudi v čisto dobrodelna gasilna društva. Deželne podpore je delil na vnebovpijoč krivičen način. Le politični pristaši S. L. S. so dobivali podpore, pošteni in požrtvovalna gasilna društva, ki so rešila že milijone premoženja ljudem, niso dobila ničesar.

18. **Osemnajsta resnica.** Enako krivično, pristransko, potratno, zapravljivo in brezvestno je gospodaril deželni odbor zadnjih pet let v vseh panogah deželnega gospodarstva. Do danes je radi tega napravil v rednem deželnem gospodarstvu okroglo pet milijonov kron primanjkljaja. Samo tega primanjkljaja pade na vsak volilni okraj splošne kurije okroglo petstotisoč kron in na vsakega volilca 80 do 100 kron.

19. **Devetnajsta resnica.** Pri vsem tem pa S. L. S. ni izpolnila kmetškemu ljudstvu niti ene danih obljub. Jasno je, da je z njimi le ubogo ljudstvo varala in goljufala. Ogromne svote denarja so šle iz deželne blagajne. Gospodarski položaj je ostal neizpremenjeno slab in obupen. V zadnjih letih je zbežalo s Kranjskega v Ameriko čez 80.000 ljudi.

20. **Dvajseta resnica.** S. L. S. v deželnem zboru še ust ni odprla za razdolžitve kmečkih posestev. Kmečki dolgovi, ki znašajo danes čez 180 milijonov kron, po zaslugi in prizadevanju S. L. S. za par milijonov vsako leto še zrastejo.

21. **Enaindvajseta resnica.** Ustanovila ni deželne zavarovalnice zoper požar. Pač pa so klerikalci ustanovili svojo strankarsko zavaroval-

nico, ki kmete neusmiljeno tožari za vsak vinar.

22. **Dvaindvajseta resnica.** Ustanovila ni **deželne živinske zavarovalnice.** V »Slovenču« z dne 22. t. m. pravi dr. Lampe, da deželne živinske zavarovalnice S. L. S. **tudi ustanovila ne bo ter da naj si kmetje sami pomagajo** po krajevnih živinskih zavarovalnicah. Deželni odbor je milijone raje zabil drugam, mesto da bi pomagal kmetu tamkaj, kjer ga najbolj čevelj žuli.

23. **Triindvajseta resnica.** Deželni odbor je gledal, da ostane njegovo gospodarstvo kolikor mogoče **le pod enim klobukom.** Bal se je, da bi mu kdo pogledal v karte. **Skrival je račune.**

24. **Štirindvajseta resnica.** S. L. stranka je v deželnem zboru **zavrnila predlog,** da naj se vse delo in vsi računi za električno centralo na Završnici po posebni nepristranski komisiji strokovnjaško preiščejo. Bali so le — luči!

25. **Petindvajseta resnica.** S. L. stranka je v deželnem zboru **odklonila razpravo** o »Ljudski posojilnici« in deželni garanciji, ki jo je deželno-zborska večina protipostavno sklenila za 22 milijonov njenih vlog. Govorniku opozicije je vzel glavar besedo, ker je hotel o tem govoriti. Zalučala se jim je v obraz resnica: **»Bojite se!«**

26. **Šestindvajseta resnica.** Pozvan od deželnega odbornika dr. Novaka je dr. Lampe predložil namesto za 11.000 le za 5000 kron računov o potnih stroških deželnih odbornikov, **za 6000 kron pa ni predložil nobenega računa!** Ta resnica se je zalučala dr. Lampetu v obraz v **deželnem zboru, a na njo ni mogel ničesar odgovoriti.** Sedaj bi kljukec rad vse utajil.

27. **Sedemindvajseta resnica.** Pet milijonov kron, ki jih je porabil deželni odbor v pokritje letnih primanjkljajev za **redno** deželno gospo-

darstvo zadnjih pet let, je vzel deželni odbor od štirinajst milijonov kron melijoračnega posojila. Tega bi ne smel storiti, ker je bilo melijoračno posojilo najeto **samo za gospodarska izboljšavanja,** vodovode, ceste, močvirnata zemljišča itd.

28. **Osemindvajseta resnica.** Od štirinajst milijonov kron melijoračnega posojila, ki je bilo najeto **samo za gospodarska izboljšavanja** je deželni odbor porabil v ta namen **le tri milijone kron.**

29. **Devetindvajseta resnica.** Od štirinajst milijonov kron melijoračnega posojila ima deželni odbor naložene štiri milijone pri »Ljudski posojilnici«, »Gospodarski Zvezi«, »Vzajemnem podpornem društvu«, »Trgowski obrtni zadrugi v Ljubljani«, torej pri klerikalnih gospodarskih zavodih, kjer se z denarji **špekulira in kateri zavodi nimajo pupilarne varnosti.**

30. **Trideseta resnica.** Deželni odbor nima danes od štirinajst milijonov kron melijoračnega zaklada **ničesar v roke vzeti,** če tudi ima deželni finančni minister na papirju še vse milijone. Dr. Lampe pravi, da je papir potrpežljiv.

31. **Enaintrideseta resnica.** S. L. S. hoče najeti **nove milijone dolgov.** Krek je v finančnem odseku zadnjega zasedanja deželnega zbora izjavil, da bo treba v svrhu pokritja deželnega primankljaja **najeti novo posojilo.** Govorilo se je o posojilu v znesku **5 milijonov kron.**

32. **Dvaintrideseta resnica.** S. L. S. hoče **zvišati deželne doklade.** Davkoplachevalci najboljše store, ako že danes pripravijo denar, da bo tem lažje dr. Lampe, ako bo zopet zmagal, skozi celih **šest let** naprej neusmiljeno **zapravljal denar davkoplachevalcev.** To lahko preprečijo edinole **samostojni kmečki kandidati,** ki ne bodo nikdar pljuvali v lastno skledo in zvišavali doklade. **Dr. Lampe pa ne ve, kaj se pravi plačevati davke.**

33. **Trintrideseta resnica.** Deželni odbor ničesar ne podari. Vsak vinar, ki gre iz deželne blagajne, gre iz **žepa deželnih davkoplachevalcev.** Žalostno je, da bodo ravno davkoplachevalci morali trpeti **zapravljivost in potratnost** dosedanjega deželnega odbora.

34. **Štiriintrideseta resnica.** Štirinajst milijonov kron bo hitro **zapravljenih,** povrnjen bo pa ta dolg

še leta 1967. Do tedaj pa ne bodo davkoplachevalci plačali **le štirinajst milijonov kron nazaj,** marveč s kapitalom in obrestmi vred več kot **dvainštirideset milijonov kron.** Na vsako hišo na Kranjskem, če bi se te milijone enakomerno razdelilo, bi prišlo **500 K;** na vsak joh dobre in slabe zemlje **28 kron;** na vsakega volilca v **kmečki kuriji tisočštiristo kron.** To so dejanja, ki kriče in vpijejo, in ne samo govore!

35. **Petintrideseta resnica.** Od štirinajst milijonov kron se plačujejo **že sedaj visoke obresti vsako leto** in sicer okoli **sedemstotisoč kron.** Na vsak volilni okraj splošne kurije pade **70.000 kron.** Zato volilci lahko nekaj **zahtevajo!**

36. **Šestintrideseta resnica.** Deželni odbor pa ni samo denarja razsipaval, marveč je uvedel v deželo **krivico, pritisk, sovraštvo, strahovlado** in najbolj nekrščansko in nepošteno gospodarstvo. Deželni odbor se je zavzel za **prešestovanje,** ker je spodil iz deželne službe paznika prisilne delavnice **Alojzija Bučarja.** Zavzel se je za klerikalnega župana **Oražma iz Most,** ki je hotel zapeljati s silo **Bučarjevo ženo** k prešestovanju.

37. **Sedemintrideseta resnica.** Deželni glavar dr. Šusteršič je v deželnem zboru zavrnil interpelacijo radi **»Vodiške Johance«.** Kot deželni glavar katoliške dežele ni smatral za potrebno, da bi vsaj protestiral proti **bogoskrunstvu in motenju vere,** ki se je vršilo v Vodiškem farovžu.

38. **Osemintrideseta resnica.** V deželnem zboru so poslanci S. L. S. ploskali, skakali in vpili od veselja, ko je voditelj S. L. S. profesor v lemenatu dr. Janez Evangelist Krek imenoval svojo **ljubico vlačugo.** **Dr. Krek še vedno bere mašo.**

39. **Devetintrideseta resnica.** V deželnem zboru je dr. Krek ob burnem pritrjevanju vseh poslancev S. L. S. vse **porotnike,** ki so kdaj sodili po svoji najboljši vesti pri porotnih obravnavah na Kranjskem, imenoval **krivoprisežnike** in s tem izrekel najostudnejšo krivično obdolžitev **poštenih ljudskih sodnikov.**

40. **Štirideseta resnica.** Vsak pameten in količkaj brihten človek že uvideva, da je deželno gospodarstvo za nič ter gospodarstvo deželnih mogotcev za Kranjsko kronovino **največja nesreča.** Tega mnenja so celo **pošteni pristaši S. L. S.**

41. **Enainštirideseta resnica.** Bivši klerikalni poslanec Mandelj je n. pr. odložil deželnozbornski mandat ter izdal pojasnilo, v katerem pravi, da ga odlaga zato, ker **ne more več zagovarjati** pred volilci Lampetove **zapravljivosti.**

42. **Dvainštirideseta resnica.** Bivši deželni glavar pl. Šuklje, ki razmere **najboljše pozna,** je v posebni knjigi **obsodil deželno gospodarstvo ter korupcijo,** ki vlada v deželnem odboru. Tudi je dejal pred kratkim naslednje besede: **»V šestih letih bodo požrli sami sebe in deželo Kranjsko!«** Mislil je pri tem dr. Šusteršiča, Pegana, Zajca in druge deželne koritarje.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

dr. Vladimir Ravnihar.

Tisk Narodne Tiskarne v Ljubljani.

